

Aan de leden van de vaste
commissie voor SZW

Datum : 15 november 2014
Onderwerp : Inkomensondersteuning AOW
Behandeld door : Ans de Rooij (aderooij@uniekbo.nl)

Geachte dames en heren,

De CSO, waarin samenwerken de Unie KBO, PCOB, NVOG en NOOM, brengt hierbij in vervolg op haar brief van 13 oktober over de Begroting 2015 van SZW het volgende onder uw aandacht.

De vaste commissie voor SZW heeft aan de minister een aantal vragen gesteld over de koopkracht. Een aantal van deze vragen gaan over de stapeling van maatregelen binnen huishoudens. De minister geeft in zijn antwoorden een overzicht van het aantal huishoudens dat met een stapeling van 2 of meer en 3 of meer maatregelen te maken heeft. De percentages zijn schokkend. De CSO komt op basis van de cijfers van de minister tot de conclusie dat de koopkracht van heel veel ouderen er veel meer op achteruit gaat dan in de koopkrachtplaatjes van SZW wordt voorgesteld.

Begroting van SZW

Uit tabel B.3.1 in bijlage 3 van de Begroting van SZW blijkt dat alle daarin opgenomen AOW-huishoudens er in koopkracht op achteruit gaan terwijl dat voor de 65-minners niet zo is.

Uit tabel B.3.2 blijkt dat 29% van alle huishoudens er in koopkracht op achteruit gaat. Voor de groep ouderen is dit percentage echter veel hoger, namelijk 44%. Daar komt nog bij dat deze cijfers maar een beperkt beeld geven omdat er met een beperkt aantal maatregelen rekening is gehouden. Zo zijn de bezuinigingen in de zorg niet meegenomen in de koopkrachtcijfers van het kabinet.

Stapelingsmonitor

In de Begroting van SZW zijn ook de uitkomsten van de Stapelingsmonitor opgenomen. Met de Stapelingsmonitor wordt onderzocht hoeveel huishoudens te maken krijgen met maatregelen die **niet** in het koopkrachtbeeld worden meegenomen.

In tabel B.3.3 is opgenomen hoeveel huishoudens worden geconfronteerd met een stapeling van 4 of meer maatregelen. Let wel maatregelen die dus niet meegenomen zijn bij de koopkrachtberekeningen. Uit tabel B.3.3 blijkt dat slechts 6% van alle huishoudens met een stapeling van 4 of meer maatregelen te maken hebben. Voor een aantal huishoudens is dit percentage echter veel hoger. Zo heeft 20% van de 65-plussers met een inkomen beneden modaal te maken met een stapeling van 4 of meer maatregelen. Van de 75-plussers met een inkomen beneden modaal heeft zelfs 29 % te maken met een stapeling van 4 of meer maatregelen. De huishoudens met de laagste inkomens worden het zwaarst getroffen. Desastreus voor deze groep, die straks ook te maken krijgt met de gevolgen van de stelselwijzigingen in de zorg. Met als effect meerkosten mbt de zorg.

Naar aanleiding van de vragen van de vaste commissie heeft de minister een overzicht gegeven van het aantal huishoudens dat met een stapeling van 2 of meer en 3 of meer maatregelen te maken heeft. De percentages zijn schokkend. Van de 65-plussers met een inkomen beneden modaal heeft 70% te maken met ene stapeling van 2 of meer maatregelen. Voor 75-plussers met een inkomen beneden modaal is dit zelfs 78%.

In tabel B.3.4 is de stapeling van maatregelen zo specifiek mogelijk in kaart gebracht. De minister heeft ook deze tabel uitgebreid met de percentages bij een stapeling van 2 of meer en 3 of meer maatregelen. Uit de tabel opgenomen in de antwoorden op de vragen (vraag 368 e.v.) over de Begroting SZW blijkt dat van de chronisch zieke 75-plussers extramuraal 93% en intramuraal 99% te maken heeft met een stapeling van 2 of meer maatregelen.

Zoals hierboven al is aangegeven betreft het maatregelen die niet zijn meegenomen in de koopkrachtberekeningen van SZW.

De CSO komt dan ook tot de conclusie komen dat de koopkrachtberekeningen van SZW een verkeerd beeld geven, een beeld dat niet strookt met de praktijk. Vele 65-plussers hebben te maken met een veel grotere koopkrachtachteruitgang dan de cijfers van SZW suggereren.

Dit komt overeen met de uitkomsten van de koopkrachtberekeningen die de CSO door het Nibud heeft laten verrichten. Voor de uitkomsten van het Nibud-rapport verwijzen wij naar onze brief van 13 oktober 2014 en het daarbij meegestuurde Nibud-rapport.

Tot slot

De CSO is zwaar teleurgesteld in dit kabinet. Ook dit jaar staan er in de diverse begrotingen veel maatregelen die specifiek ouderen treffen. Maatregelen die niet zijn meegenomen in de koopkrachtberekeningen van SZW. Deze stapeling van maatregelen raakt vooral de ouderen met zorgkosten die een laag inkomen hebben.

De CSO maakt zich grote zorgen of gemeenten deze ouderen gaan compenseren voor het koopkrachtverlies dat zij hebben als gevolg van de kabinetsmaatregelen. Maar vooral maakt de CSO zich zorgen over de effecten die dit koopkrachtverlies zal hebben op deze groep.

Wij pleiten dan ook voor compensatie voor de forse koopkrachtachteruitgang waarmee deze groep ouderen in 2015 geconfronteerd zal worden en gaan ervan uit dat u dit pleidooi mee zult nemen in uw vragen en het daarop volgende debat met de minister.

Wij zijn te allen tijde bereid een mondelinge toelichting te geven.

Hoogachtend,

H.M.E Cliteur
Directeur

Bijlagen:

- Notitie koopkrachtontwikkeling 2012 – 2014, CSO, 17 juli 2014
- Koopkrachtverandering van ouderen 2014-2015, Nibud, september 2014